Sovětský dron z Ukrajiny se zřítil. Až v Záhřebu

ZÁHŘEB/PRAHA

Obyvatelé Záhřebu v noci na včerejšek probudil hlasitý výbuch. Na předměstí chorvatské metropole dopadl bezpilotní letoun sovětské výroby. Incident se obešel bez zranění, poškozeno bylo několik aut, uvedla místní policie. Svědci na místě nalezli trosky s nápisem v azbuce a rudou hvězdou, napsal chorvatský deník Dnevnik. Podle expertů dron patří ukrajinské armádě.

Stroj dopadl krátce po 23. hodině poblíž studentské koleje Stjepana Radiče, zanechal po sobě metr hluboký a tři metry široký kráter. Svědci podle místních médií uvedli, že nejprve slyšeli velký výbuch, který otřásl celým okolí, a poté cítili nepříjemný zápach. „Nevím, co to bylo, ale explodovalo to dva metry ode mě. Díky bohu, že žiju," napsala na sociálních sítích jedna z místních studentek.

Dron pohybující se ve výšce 1300 metrů přiletěl z Ukrajiny přes Maďarsko a havaroval sedm minut po vstupu do chorvatského vzdušeného prostoru poté, co mu došlo palivo, uvedl chorvatský prezident Zoran Milanovič. „Předpokládáme, že šlo o nehodu, a nikoli vojenskou akci namířenou proti Chorvatsku," řekl.

Podle odborníka na vojenské letectví z magazínu War Zone Tylera Rogowaye se jednalo o bezpilotní letoun Tupolev Tu-141 Střiž sovětské výroby. Tyto stroje podle něj v současné době používá pouze ukrajinská armáda. Dron tedy pravděpodobně zabloudil z Ukrajiny, když ztratil signál. „Jde o průzkumný dron, který vypadá jako raketa. Je to fascinující kousek ze sovětské éry. Ukrajinci ho ale vylepšili během ruské okupace Krymu v roce 2014. Tento letoun je spíše řízenou střelou než tradičním dronem. Má předem určenou trasu a shromažďuje informace pomocí kamerových záznamů," uvedl Rogoway.

To, že by letoun tohoto typu mohlo ze svých skladů vytáhnout i Rusko, nevylučuje ani expert Rogoway. Tyto letouny by mohly fungovat jako klamné cíle pro ukrajinskou protivzdušnou obranu. Stroj, který havaroval v Chorvatsku, by byl ale daleko mimo svůj letový dosah, jenž je asi 1000 kilometrů. „Mohl doletět až do Záhřebu, pokud by byl vypuštěn z Běloruska. V tuto chvíli pro to ale nemáme žádný důkaz," upozornil. Incident podle něj vyvolává vážné otázky ohledně připravenosti protivzdušné obrany zemí NATO.

STYLISTIKA

1. **a)** Do kterého funkčního stylu patří tento text?

b) Do které podoblasti tohoto stylu náleží?

c) Které slohové postupy se v textu dominantně uplatňují?

d) O který slohový útvar se jedná?

2. Jak je text členěn z hlediska horizontálního?

3. **a)** Ve kterém odstavci je stručně popsán let dronu?

b) Ve kterých odstavcích se v textu informuje o původu dronu?

c) Které z odstavců jsou věnovány konkrétně spekulacím o jeho původu?

4. Které prostředky vertikálního členění se v textu uplatňují? Jakou mají funkci?

prostředek	funkce
……..	……
……..	……
……..	……
……..	……

5. V následující řadě podtrhněte všechny výrazy terminologického charakteru:

výbuch, kráter, bezpilotní letoun, studentská kolej, protivzdušná obrana, řízená střela, dron

SYNTAX

1. Znázorněte stavbu následujícího souvětí náležitým plošným schématem, ve kterém budou údaje o jednotlivých větách (způsob připojení, větněčlenská funkce, sémantický vztah).

Nedávno vyšla také studie, podle níž může jóga pomáhat pacientkám s rakovinou prsu, protože ženy, které jógu cvičily, měly nižší hladinu stresového hormonu kortizolu a byly také méně vyčerpané než ženy, které nedělaly nic nebo se věnovaly obyčejnému strečinku.

2. Zapište gramatické větné vzorce:

a) Výzkum vyšel v časopise the Journal of Rheumatology

b) Je celkem jedno, jestli budou cvičit rozumně jógu nebo něco jiného s jemnými, měkkými, plynulými pohyby.

c) Asi 20 % lidí u nás trpí bolestmi kloubů.

3. Proveďte syntaktickou analýzu následující věty jednoduché a její stavbu znázorněte náležitým plošným schématem (s údaji o každém větném členu a skladebních vztazích gramatických a sémantických).

Pro Evropany je jóga kombinací cvičení, ovládání dechu, meditačních a relaxačních technik a podle nejnovějšího výzkumu i způsobem umožňujícím nemocným zmírnit jejich bolesti kloubů.

4. Podtrhněte a pojmenujte prostředky vyjadřující modalitu a určete její druh.

a) *Jógy je mnoho druhů a některé její pozice mohou být fyzicky náročné.*

Modalita:

Druh jazykového prostředku:

b) *Lidi nesmějí v kloubech zatuhnout.*

Modalita:

Druh jazykového prostředku:

c) *Velké části nemocných by podle nového amerického výzkumu mohla ulevit jóga.*

Modalita:

Druh jazykového prostředku:

5. Význam podtržené části věty vyjádřete dalšími dvěma způsoby (jen lexikálně, nikoli %). *<u>Asi 20 procent lidí</u> v Česku trpí nějakou formou bolesti kloubů.*

a) .....

b) .....

MORFOLOGIE

1. Určete slovnědruhovou platnost následujících slov v textu:

a) *včerejšek* .....

b) *bez* (1. odst. ze shora, 2. řádek) .....

c) *došlo* .....

d) *něj* .....

e) *mimo* (1. odst. od spodu, 3. řádek) .....

2. Určete deklinační vzor níže uvedených jmen:

a) *Ukrajina* .....

b) *okolí* .....

c) *vstup* .....

d) *okupace* .....

e) *letoun* .....

3. Utvořte:

a) přechodník přítomný činný pro maskul. sg.

slovesa *slyšet* .....

b) přechodník minulý činný pro neutrum pl.

slovesa *uvést* .....

c) imperativ pro 1. osobu pl.

slovesa *shromáždit* .....

4. Napište latinský ekvivalent:

a) přechodník .....

b) 3. stupeň přídavných jmen .....

5. Uveďte:

a) příčestí trpné pro maskulinum sg.

infinitivu *napsat* .....

b) příčestí trpné pro femininum pl.

infinitivu *upozornit* .....

6. Napište:

a) instrumentál plurálu substantiva *předměstí* .....

b) nominativ plurálu (maskulinum životné)

adjektiva *sovětský* .....

c) genitiv plurálu substantiva *chvíle* .....

LEXIKOLOGIE A TVOŘENÍ SLOV

1. Ke slovu uveďte *obyvatel* jeho příslušné **slovotvorné charakteristiky**.

motivující slovo .....

slovotvorný základ .....

slovotvorný formant .....

(včetně hláskových alternací)

slovotvorný způsob .....

slovotvorná kategorie .....

onomaziologickorelační typ * .....

(zde vybírejte ze škály mutace, modifikace, transpozice)*

2. Analyzujte morfematickou stavbu slova *včerejšek* a jednotlivé morfémy popište. Můžete použít buď terminologii cizí, nebo domácí (např. radix, sufix, resp. kořen, přípona atd.).

3. **Vypište z textu:**

a) oikonymum

b) choronymum

c) antroponymum

d) chrématonymum

4. V následující řadě slov podtrhněte všechna slova značková (tj. synchronně slovotvorně nemotivovaná, tedy neutvořená slovotvornými způsoby a postupy od jiných slov): *výbuch, místní, síť, raketa*

5. K následujícím cizím slovům uveďte jejich domácí jednoslovné synonymum.

explodovat ..... *kolej* .....

phavarovat ..... *incident* .....

FONETIKA A PRAVOPIS

1. **a)** Proveďte fonetickou transkripci (**českou transkripční soustavou**), včetně označení slovního přízvuku.

Dron pohybující se ve výšce 1300 metrů přiletěl z Ukrajiny přes Maďarsko a havaroval sedm minut po vstupu do chorvatského vzdušného prostoru poté, co mu došlo palivo, uvedl chorvatský prezident Milanovič.

b) Podtrhněte v textu ze cvičení a) příklonky.

2. Rozhodněte, kterým příkladům nespisovné výslovnosti odpovídají tyto hláskové změny – využijte zkratky označující změny: elize (E), spodoba artikulačního místa (SAM), spodoba artikulačního způsobu (SAZ), spodoba znělosti (SZ).

[ešťe]	[loťka]	[lepči:]	[sloveŋcki:]	[maŋgo]	[studeňťi]
[kapca]	[šči:tat]	[tuška]	[voska]	[me:no]	[řbitof]

3. Ve výpovědích naznačte graficky koncovou kadenci (na posledním taktu):

Kam se přestěhovali Novákovi?

Máte zájem o naše nové výrobky?

4. Vyjmenujte jednotky řeči (od nejmenší po největší). Určete, která z nich je zvukově **uzavřenou** jednotkou

5. Uveďte souhláskové fonémy, které alternují ve slovech, jejich tvarech a odvozeninách:

kni**h**a

vr**ch**

králí**k**

6. V následujících větách opravte všechny jazykové chyby:

Agentura AFP připoměla že se v neděly se ve Francii konalo 2 kolo prezidentských voleb, v němž prezident Emmanuel Macron obhájil mandát, když porazil svou vyzivatelku Marine Le Penovou. V některých velkých francouzských městech vypukli, po oznámení očekávaných výsledků prezidenckých voleb, protesty, které navázali na dvoutýdení protesty studentů na francouzských univerzitách v období mezi 1 a 2 kolem voleb v nichž demonstranti dávaly najevo nespokojenost s oběmi kandidáty. O zdravotním stavu Ruského prezidenta Putina spekulují Západní média. Na záběrech se krčí na židly a nezvikle pevně se drží stolu u něž poněkud stuhle president sedí. S Milanovýmy rodiči sme se neviděli štrnáct dní. Uzenáče byli přikryty mikroténnovým sáčkem. Ohřejte si svojí polévku v mikrovlné troubě, která je v mísnosti sekretářky. Denodeně tudy jezdím autem do práce, a vždy se bojím že kvůly silnému provozu nepřijedu včas. Víli vyly věnce s pampelišek a rozuřený psy na ně vili ze Zbiškovi vily.

UNIVERZITA
JANA EVANGELISTY PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Katedra bohemistiky PF UJEP

KLAUZURNÍ PRÁCE Z ČESKÉHO JAZYKA

Bakalářské studijní programy – Český jazyk a literatura
Český jazyk a literatura (jednooborové studium)
Český jazyk a literatura (dvouoborové studium)
Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání

Datum: **13. květen 2022**

Jméno a příjmení:.....

Aprobace: .....

Identifikační číslo: .....

Disciplína	Počet bodů
Stylistika	
Syntax	
Morfologie	
Lexikologie a tvoření slov	
Fonetika a pravopis	
CELKEM	

Celkové hodnocení: **A** **B** **C** **N**

Student/-ka byl/-a seznámen/-a s výsledkem KP z ČJ

datum: podpis: